

KLAGANDE

Laholms kommun

Ombud: Advokat [REDACTED] och biträdande jurister
[REDACTED] och [REDACTED]

MOTPART

Våxtorp Entreprenad AB, 556469-9204

Ombud: Jurist [REDACTED]

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 7 juni 2022 i mål nr 2424-22,
se bilaga A

SAKEN

Offentlig upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och visar målet åter till förvaltningsrätten för ny prövning i enlighet med det som anges under skälen för kammarrättens avgörande.

YRKANDEN M.M.

Laholms kommun yrkar i första hand att kammarrätten undanröjer förvaltningsrättens dom och avslår Våxtorp Entreprenad AB:s ansökan om överprövning. I andra hand yrkas att kammarrätten återförvisar målet till förvaltningsrätten för ny handläggning. Kommunen anför följande.

Ramavtalet har annonserats och därmed saknas det skäl för att ogiltigförklara avtalet. Det föreligger ingen väsentlig ändring av ramavtalet. Förvaltningsrätten har bedömt att sådana ändringar har skett utifrån vad bolaget har anfört om att kommunens avrop från ramavtalet för delområde 13 uppgår till 564 timmar och att denna uppgift inte har ifrågasatts av kommunen. Kommunen har dock redogjort för att det arbete och den tid som GDL AB fakturerat är helt i enlighet med ramavtalet samt att ramavtalet inte har varit föremål för några ändringar. Det antal timmar som avropats enligt ramavtalet (område 13) uppgår till totalt 194,5 timmar. Resterande del av fakturan från GDL AB avser den maskin som kommunen har direktupphandlat. Avtalet innehåller inte heller någon takvolym. Om en volymläsningsberäkning ska göras så ska hänsyn tas till omfattningen av hela ramavtalet.

Det saknas lagstöd för att delvis förklara ett ramavtal ogiltigt på det sätt som förvaltningsrätten har gjort. Domslutet är inte heller möjligt att verkställa. Domen innebär att ramavtalet för delområde 13 fortfarande är gällande för de leverantörer som rangordnats som nummer två och tre. Även det tilläggsavtal för framförande fordon som direktupphandlats gäller fortsatt. För att inte riskera att direktupphandlingen åter ses som en väsentlig ändring av ramavtalet skulle kommunen behöva göra om upphandlingen för delområde 13, vilket förutsätter att alla ingångna avtal hävs.

Förvaltningsrätten har inte kommunicerat bolagets ansökan eller det som senare tillförts målet till någon annan ramavtalsleverantör. Prövningen har avsett en åtgärd som är direkt riktad mot GDL AB och domslutet innebär att GDL AB fråntas rättigheter enligt avtalet med kommunen. Förvaltningsrätten har därmed brutit i sin kommuniceringsskyldighet.

Bolaget har frånfallit den grund för yrkandet om ogiltigförklaring som förvaltningsrätten har prövat. I enlighet med instansordningsprincipen saknar kammarrätten möjlighet att pröva övriga omständigheter och ska

därför med undanröjande av förvaltningsrättens dom ogilla bolagets talan, alternativt visa målet åter till förvaltningsrätten för en ny prövning.

Våxtorp Entreprenad AB anser att överklagandet ska avslås och anför följande.

För det fall att de avtalade anbudspriserna hade tillämpats, vilket kommunen påstod i förvaltningsrätten, skulle det innebära att kommunen hade avropat 564 timmar på ett delområde som hade en uppskattad volym om 450 timmar. Kommunen har i kammarrätten förtydligat att samtliga leverantörer inom delområde 13 och 14 har rätt att ta extra betalt för maskinen och att priset grundas på ett annat delområde i upphandlingen. Bolaget frånfaller därmed grunden om felaktiga priser.

Bolaget vidhåller att såväl ramavtal som avropsavtal med GDL AB har ändrats väsentligen på den grunden att GDL AB tillåts utföra uppdrag med annan utrustning än den som ursprungligen ingick i upphandlingen. Avtalet kunde inte heller direktupphandlas eftersom direktupphandlingsgränsen redan var uppnådd vid beställning av de aktuella arbetena.

Förvaltningsrättens dom innebär inte att ramavtalet upphävs delvis, eftersom varje område i upphandlingen ledde till separata ramavtal. Kommunen har endast tecknat avtal med GDL AB och det fanns därför inte några andra avtal att ogiltigförklara.

GDL AB har inte begärt partsinträde i processen och förvaltningsrätten har därför inte brustit i sin kommuniceringsskyldighet.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten har beslutat att ramavtalet som ingåtts mellan kommunen och GDL AB avseende delområde 13 i upphandlingen ska förklaras ogiltigt. Förvaltningsrätten hänvisade i sin dom till att kommunen redan första månaden efter att avtal ingåtts hade avropat en volym som överstiger det uppskattade antalet timmar för delområde 13 med ungefär 25 procent.

Det är numera ostridigt mellan parterna att utgångspunkten för förvaltningsrättens beräkningar av antalet timmar är felaktig. Det finns enligt kammarrätten inte stöd i utredningen för att de uppskattade volymerna har överskridits. Därmed saknas skäl för att ogiltigförklara avtalet på den grund som förvaltningsrätten har prövat.

Bolaget har i sin ansökan om överprövning gjort gällande flera grunder för ogiltigförklaring. Kammarrätten bör inte som första instans pröva de grunderna. Målet ska därför visas åter till förvaltningsrätten för prövning av de frågor som förvaltningsrätten inte har prövat tidigare.

Vid denna utgång saknas anledning för kammarrätten att gå in på de andra invändningar mot förvaltningsrättens dom som kommunen har gjort i sitt överklagande till kammarrätten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

Niclas Falkendal

Maria Fröberg

Ida Sandell
referent

/Jennie Wenneberg

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag (söndagsregeln).

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att prövningstillstånd meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2011:1029) om om upphandling på försvars- och Säkerhetsområdet, lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna eller lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet. Vid beräkningen av de tio dagarna gäller söndagsregeln. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16:e eller 20:e kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter:

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.